

Zhrnutie 6. ročník-literatúra

Balada - epický žáner ľudovej slovesnosti- pochádza zo Škótska- pôvodne sa balada spievala- znaky: jednoduchý a pochmúrny dej, tragické zakončenie, nadprirodzené bytosti, rýchly spád deja, gradácia dejahrdina - krutý trest, smrť- druhy: ľudová, umelecká, sociálnaBájka- pôvod v staroveku- najstaršie bájky - staroindická literatúra / Bidpajove bájky/- Ezop - najznámejší bájkar - 6.stor.p.K.- tradovanie- druhy: veršovaná, neveršovaná- malá epická žánrová forma- nositeľmi deja sú zvieratá- vyslovuje mravné poučenie- najčastejšie sa vysmieva zluDetská populárna pieseň- básnický útvar určený na spievanie- vzniká zhudobnením básne- textár /autor básne/- hudobný skladateľ /hudba/- veselé texty- poučný významLyrika- opisuje: nálady, pocity, myšlienky- druhy: prírodná, osobná, spoločenskáDialogizácia- pretváranie prozaického alebo básnického textu na formu dialógu medzi dvoma a viacerými osobamiIdea - myšlienkaHumor - vyjadruje text smiešne a komickySatira - ostrý a útočný výsmechAlegória a inotaj - vyjadruje text obrazne, nepriamo a utajeneMetafora - obrazné pomenovanie na základe vonkajšej podobnostiPrirovnanie - obrazné pomenovanie, ktorým na základe podobnosti prirovnávame spoločné znaky /vlastnosti/ osôb, vecí a javov tak, aby sme vyzdvihli niektoré ich vlastosti - rozdelenie: porovnávaný člen, porovnávaný člen, spoločná vlastnosťEpiteton - obrazné pomenovanie, ktoré obsahuje citový význam, básnický prívlastokPerzoniifikácia - prenášanie ľudských vlastností na neživé predmety /zosobnenie/Bylina - ruská národná povesťEpické dielo - dialóg, monológ, autorská rečBáseň - umelecká viazaná rečPovešť - prevládajú v nej historické motívy a v popredí je dej, ktorý sa vzťahuje k významnému miestu alebo postave- druhy: próza, poéziaHistorická poviedka - v popredí sú medziľudské vťahy alebo iné motívy zasadené do určitého historického obdobia ako spestrenie dejavedecko - fantastická literatúra /Science fiction/ - obsahuje dnešné vedecké poznatky spojené s víziou autora a možnej budúcnostiRomán - rozsiahle epické dielo - zaznamenáva široký okruh života v dlhšom časovom rozpätí- veľa postáv- dejné línie: hlavná, vedľajšie- druhy: vedecko- fantastický cestopisný, dievčenský, dobrodružný, detektívny, psychologický, autobiografický- rozdelenie: 2 diely- dilógia, 3 diely- trilógia, 5 a viac- románové cyklyArchaizmy - synonymá výrazov, ktoré sa nepoužívajú alebo sa používajú len zriedkaHistorizmy- slová, ktoré nepoužívame, lebo stratili svoje opodstatnenieDetektívna literatúra /poviedka, román, film/ - jadro tvorí pátranie po neznámom páchatelovi zločinu. Základom je motív víťazného boja dobra a zla. Hlavnou postavou je detektív.Náučná literatúra /literatúra faktu/ - hovoria o vedeckých objavoch a historických faktoch.Zakladné literárne druhy - lyrika, epika, drámaDráma - vznikla v Starovekom Grécku- rozdeľujeme na základe vizuálneho a audiálneho pricipu- rozdelenie: divadlo, film, TV hra, rozhlasová hraDramatické dielo - literárny text, ktorý sa zdramatizuje dialogickou formou.Inscenácia - uvedenie dramatického diela na javiskoDramaturg - vyberá dielo na divadelnú realizáciuRežisér - tvorca koncepcie a spôsobu stvárnenia divadelnej hry.Herci - stvárnajú postavy dielaVýtvarník scény - tvorca scényHudobný skladateľ - tvorca scénickej hudby, ktorá podfarbuje situáciu na scéneOsvetľovač, Tvorca hudobných efektov, Návrhár, Realizátor kostímovDivadlo - audiovizuálne umenieRozhlasová hra - literárno- dramatický žáner - môže byť rozhlasovou adaptáciou- zložky: dramatický dialóg, dramatický konflikt, dramatické napätie, zvuk, zvukové efekty - technicky audialne umenie bez možnosti využitia zrkovného princípu Film- 1. nemý film- 1895 ParížTechnici - zabezpečujú filmovú výstavbu Osvetľovači - majú na starosti osvetlenieMaskéry a kostiméry - upravujú vzhľad a oblečenie hercovKameraman - natáča jednotlivé scény filmu pomocou kamierProducent - schvaľuje scenár a zabezpečuje finančné prostriedkyRežisér - usmerňuje celý štáb a dáva filmu charakter a štýlZvukár - zodpovedá za zvukový záznam filmuStrihač - zodpovedá za poradie a spojenie scénKaskadéri - nahrádzajú hercov v scénach, ktoré nezvládajúAnimácia - oživovanie Animovaný film - film v ktorom nevstupujú herci, ale kreslené postavičky